KdG Research
Karel de Grote Hogeschool

BIND-KRACHT

Naar vuurmomentjes in de hulpverlening Het belang van krachtgerichte en verbindende communicatie

Kristel Driessens
Tania Fierens

Trefdag Gezinsarmoede 2026: Omgaan met moeilijke gesprekken – Den Bell - Antwerpen

INHOUD

1. Armoedebewust handelen in de hulpverlening

2. Vuurmomentjes in de hulpverlening

3, Van handelingsverlegenheid naar partnerschap in armoedebestrijding

Armoedebewust handelen

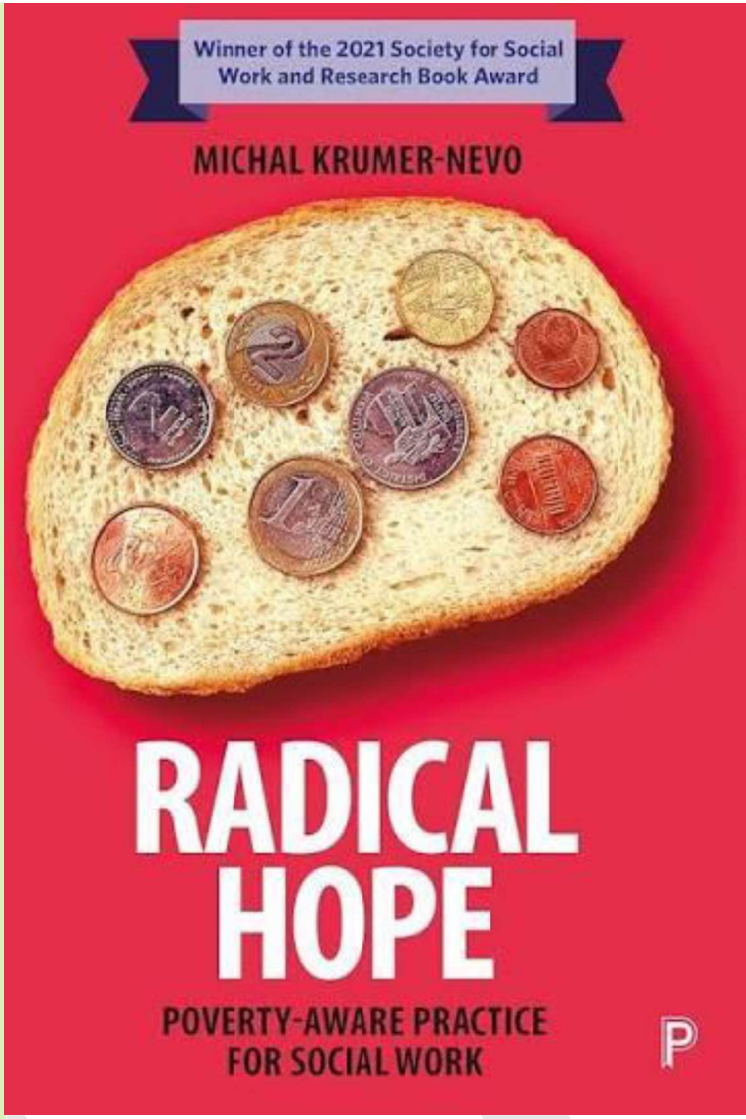

Armoede-wiel van Lister

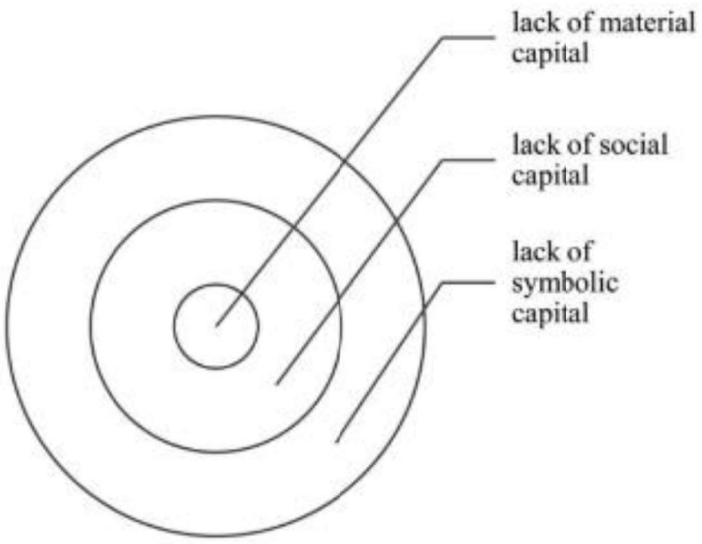

Figure 1. The wheel of poverty (based on Lister, 2004).

- Gebrek aan **materiële middelen** (onaanvaardbare ontbering)
- Gebrek aan **sociale mogelijkheden** (kwaliteitsvol onderwijs, huisvesting, werk…)
- Gebrek aan **symbolisch kapitaal** als gebrek aan respect, vernedering, schaamte en stigma, aanval op waardigheid en zelfwaardegevoel

- Ongelijkheid op macro-niveau + met **onrechtvaardigheid op micro-niveau** – effecten van macht en machteloosheid - micro-agressies en hun destructieve impact
- Mensen in armoede als **partners in de strijd tegen armoede**

1. Wat is armoedebewust werken?

Armoede is een schending van mensenrechten

In de structurele sfeer

Materiële ontbering en gebrek aan sociale mogelijkheden

- Huisvesting
- Werk
- Welzijn
- Gezondheid
- Onderwijs

In de relationele – symbolische sfeer

Schaamte | Othering | Micro-agressies

Ondermijnen van de kennis van mensen

2.

De schending van rechten creëert **pijn**

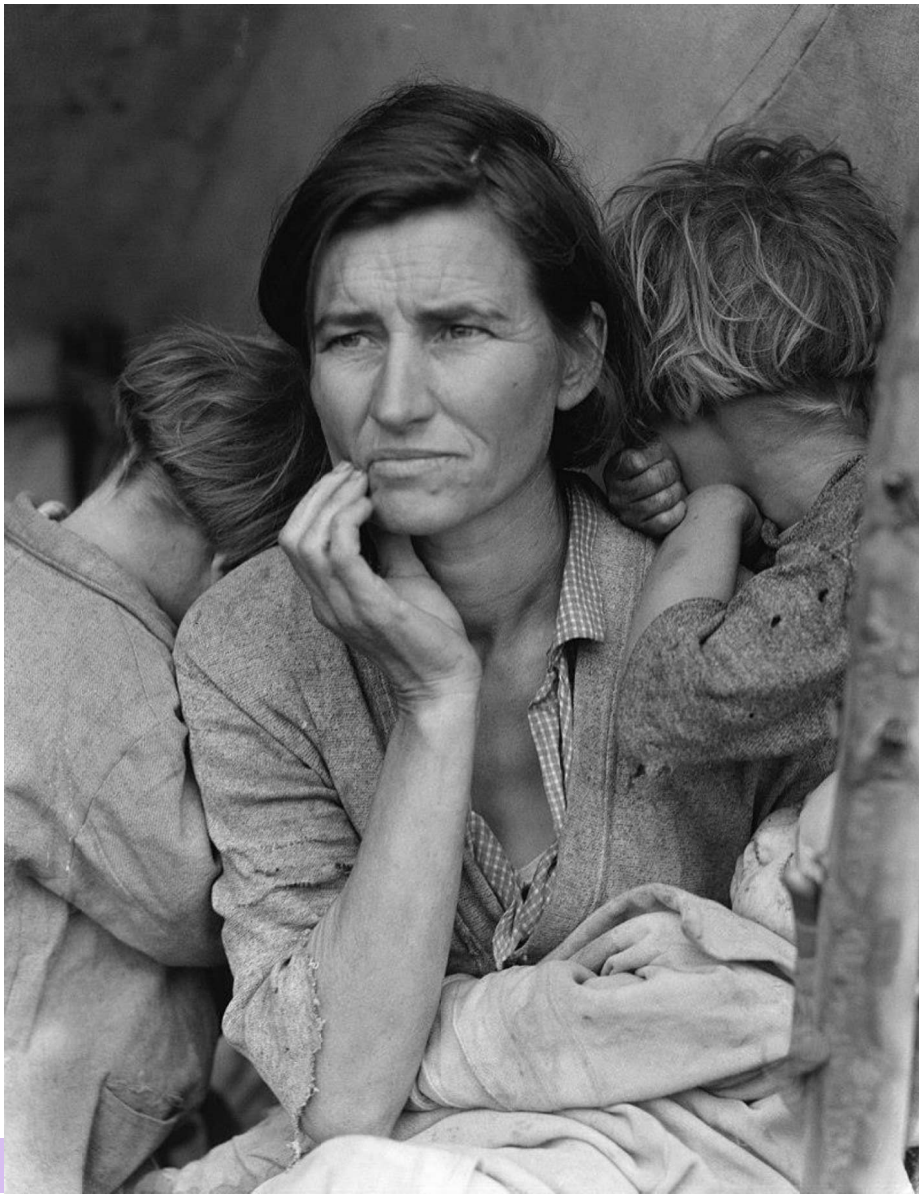

3. Mensen verzetten zich tegen armoede, maar hun acties van verzet worden vaak niet als zodanig gezien/erkend.

4.

De rol van sociaal werkers:

sta naast mensen in armoede (bijstaan)

wees hun partners in armoedebestrijding

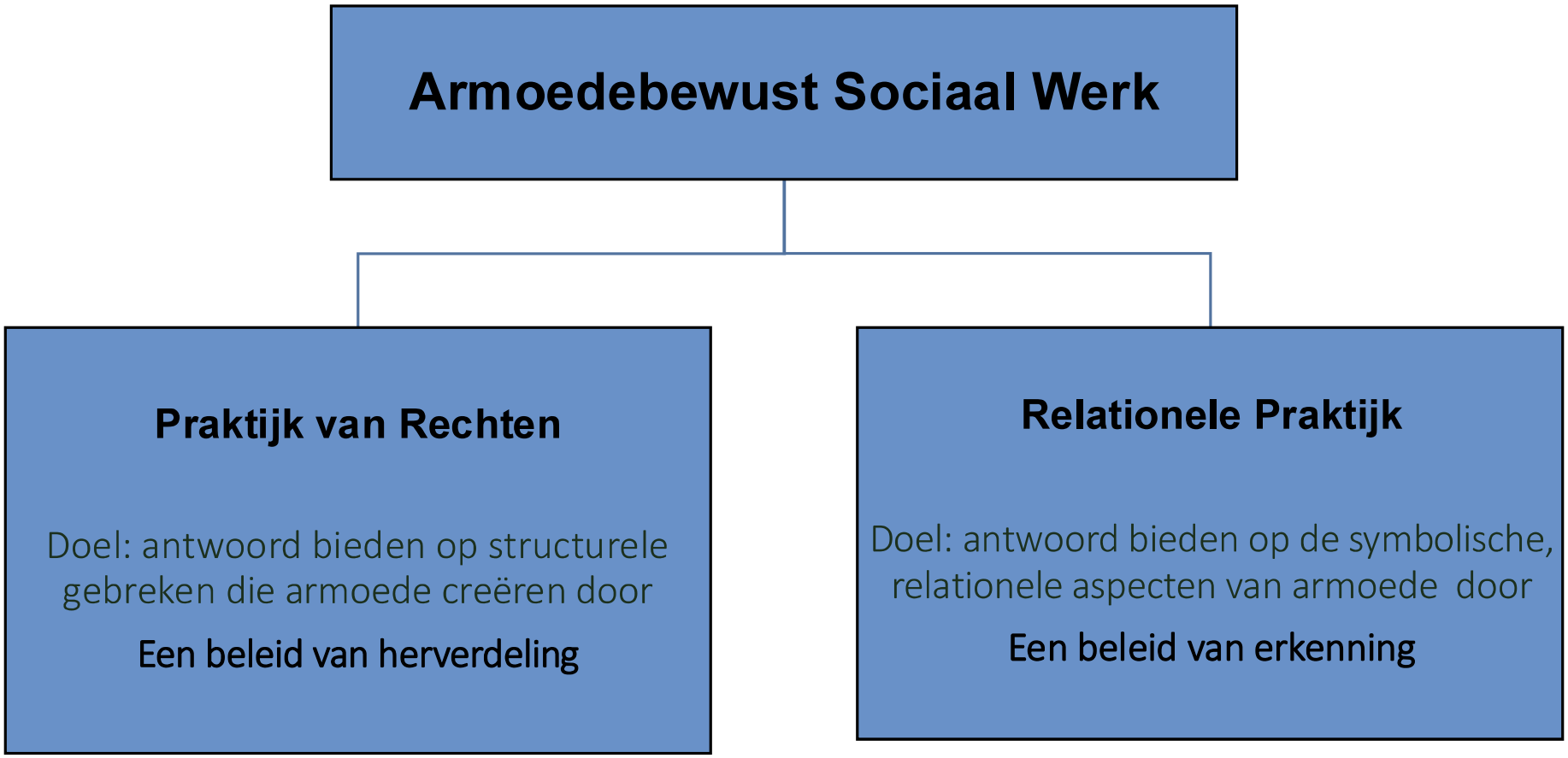
Armoedebewust Sociaal Werk
Praktijk van Rechten
Doel: antwoord bieden op structurele gebreken die armoede creëren door
Een beleid van herverdeling
Relationele Praktijk
Doel: antwoord bieden op de symbolische, relationele aspecten van armoede door
Een beleid van erkenning

Vuurmomenten in de hulpverlening

Visie

Je bril bepaalt je handelen.

SINGER

msi

STYLE
of London

3. Omgaan met moeilijke situaties: van handelingsverlegenheid naar partnerschap in armoedebestrijding - versterkende dialoog

Moeilijke boodschappen in de hulpverlening

- Welke communicatie verwacht je van een hulpverlener?
- Wanneer mogen/moeten moeilijke boodschappen?
- Hoe deze brengen?

Fundament: Bekrachtiging en waardering

Verbaal en non verbaal

- Benoemen van
  - inzet die je ziet
  - krachten en talenten
  - goede intenties
- Authenticiteit!!

= creatie van een ondersteunend, bevestigend en waarderend leerklimaat

De kunst van waarderend feedback geven

- Onmiddellijk en veelvuldig
- Helpen ontvangen – blijven herhalen
- Als we ons gewaardeerd weten, dan ook benieuwd naar opmerkingen en kritiek van anderen (boos als ze het zouden verzwijgen)

Betrokken confronteren

- feedback geeft ongemak – liever verzwijgen
- Hindernissen:
  - we willen de relatie niet schaden
  - we willen de andere geen pijn doen,
  - we willen de andere tevreden zien.
- Feedback als een cadeautje
  - Omdat de ander het waard is
  - Duidelijk en relationeel versterkend
  - Samen plannen: constructief en noodzakelijk

- HOE?
  - Via meervoudige boodschappen (bezorgd om relatie MAAR…)
  - Spontaan en intuïtief /bekrachtigend en bijsturend
  - Oprechte belangstelling voor reactie (dialoog)

Kritische feedback uit de omgeving

- Rol van brugfiguur – niet betrokken partij
- Duidelijk en krachtig formuleren – niet bedreigend
- Vraag naar herkenning
- Naar ondersteunende wij-benadering – samen zoeken naar een oplossing

Feedback over waarnemingen, overtuigingen

- Hypothesen checken
- Differentiëren en uitzonderingsvragen (wel aux serieux nemen)
- Meta-communicatie (communicatie over de communicatie)

Verwelkom defensief gedrag

- Mensen willen zich gehoord voelen

Toelaten en ruimte geven om tot verandering te komen

- Van angst en onzekerheid naar durf
- Van kwaadheid naar kracht
- Van weerstand naar constructief conflict
- Met een vleugje humor en bekrachtiging

KdG Research
Karel de Grote Hogeschool

Bind-Kracht, Onderzoekscentrum Sociale Inclusie
Karel de Grote Hogeschool
Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
www.kdg.be/bind-kracht-armoede

coordinator kristel.driessens@kdg.be